

KLAGANDE

Fastighets AB Wästerstad, 556698-3879

Ombud: Jur.kand. Fredrik Rosén

MOTPART

Skatteverket

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten i Stockholms dom den 2 mars 2021 i mål nr 4260-21, 4261-21 och 4262-21, se bilaga A

SAKEN

Anstånd med betalning av skatt m.m.

KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

1. Kammarrätten upphäver förvaltningsrättens dom och de överklagade besluten och visar målen åter till Skatteverket för fortsatt handläggning i enlighet med skälen för denna dom (mål nr 2038–2039-21).
2. Kammarrätten beviljar Fastighets AB Wästerstad ersättning för kostnader med 18 900 kr, varav 13 500 kr för kostnader i kammarrätten och 5 400 kr för kostnader i förvaltningsrätten (mål nr 2040-21).

YRKANDEN M.M.

Fastighets AB Wästerstad yrkar att kammarrätten bestämmer att återbetalning av ingående mervärdesskatt är sådan skatt som omfattas av regeln om anstånd med betalning av skatt enligt 63 kap. 4 § skatteförfarandelagen (2011:1244), SFL, samt bestämmer att anstånd kan medges enligt 63 kap. 5 § SFL i avvaktan på att denna fråga vinner laga kraft. Bolaget yrkar även ersättning för kostnader för ombud med 13 500 kr i kammarrätten och 5 400 kr i förvaltningsrätten.

Bolaget för fram bl.a. följande. Skatteverket menar att ett krav på att återbetala överskjutande ingående mervärdesskatt inte omfattas av ”betalning av skatt” i 63 kap. 4 § SFL. Skatteverkets synsätt är relativt nytt och finns uttryckt i Skatteverkets ställningstagande 2020-08-31 *Ändringsanstånd kan bara beviljas om det finns skatt eller avgift att betala för den aktuella redovisningsperioden*. Det är en tolkning som inte är förenlig med bestämmelsens syfte. Utifrån ställningstagandet och nu överklagad dom är det svårt att se vad Skatteverket och förvaltningsrätten har för rättslig grund för sitt synsätt.

Bolaget bör beviljas ersättning för kostnader för ombud oavsett utgång då målen avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen. Överklagandet till kammarrätten har krävt en djupare rättsutredning och utveckling av de rättsliga grunderna.

Skatteverket anser att överklagandet och yrkandet om ersättning för kostnader ska avslås. Skatteverket vidhåller vad som tidigare anförts och tillägger följande angående ersättning för kostnader. Om bolaget vinner bifall vitsordar Skatteverket ersättning för kostnader för ombud med skäligen 3 000 kr. Målet avser inte en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen eftersom 63 kap. SFL tydligt anger att det ska finnas

skatt att betala för att anstånd ska kunna medges. Det har inte heller kommit fram några synnerliga skäl för ersättning.

SKÄLEN FÖR KAMMARRÄTTENS AVGÖRANDE

Anstånd med betalning av skatt

Bakgrund m.m.

Bolaget har under år 2018–2020 redovisat ingående mervärdesskatt, men inte någon utgående mervärdesskatt i sina mervärdesskatte-deklarationer. Beslut om mervärdesskatt har fattats automatiskt i enlighet med de inlämnade deklarationerna. Genom omprövningsbeslut den 26 november respektive den 30 december 2020 beslutade Skatteverket att ändra tidigare beslut om mervärdesskatt och neka bolaget samtliga avdrag för ingående mervärdesskatt under de aktuella perioderna.

Omprövningsbesluten innebar att bolaget fick betalningskrav om att betala skatter och avgifter som tidigare blivit krediterade med den överskjutande ingående mervärdesskatten.

Bolaget har överklagat de underliggande skatteärendena och ansökt om anstånd med betalning av skatten. Skatteverket har beslutat att inte medge anstånd och angett som huvudsakligt skäl att det inte finns någon skatt att betala för de aktuella perioderna.

Frågan i målen är således om överskjutande ingående mervärdesskatt, som ska återbetalas av den skattskyldige till följd av ett tvistigt beslut, är en sådan skatt eller avgift som Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av om övriga förutsättningar för anstånd är uppfyllda.

Rättslig reglering

Av 63 kap. 4 § första stycket SFL framgår att Skatteverket ska bevilja anstånd med betalning av skatt eller avgift, om det är tveksamt hur stort belopp som kommer att behöva betalas.

Skatteverket ska även bevilja anstånd med betalning av skatt eller avgift om den som är skyldig att betala har begärt omprövning av eller överklagat beslutet och det skulle medföra betydande skadeverkningar för den betalningsskyldige eller annars framstå som oskäligt att betala skatten eller avgiften. Det framgår av 63 kap. 5 § SFL.

Inför införandet av SFL utreddes behovet av s.k. likställighetsbestämmelser. Likställighetsbestämmelser är bestämmelser som föreskriver att vad som sägs om t.ex. skatt och skattskyldig även ska gälla avgift och avgiftsskyldig. Ett annat exempel på sådana bestämmelser är att med skattskyldig likställs den som har rätt till återbetalning av mervärdesskatt. En likställighetsbestämmelse innebär helt enkelt att vissa termer och begrepp ges en vidare betydelse. Fördelen är att lagtexten blir kortare. I stället för att t.ex. ange ”skatt eller avgift” i varje paragraf är det tillräckligt att använda termen ”skatt”. Nackdelen är att lagtexten blir mindre tydlig och att det kan uppstå oklarheter om en paragrafs räckvidd (SOU 2009:58 s. 348 ff.).

Utgångspunkten var att hålla nere antalet likställighetsbestämmelser för att lagen skulle bli så tydlig och tillgänglig som möjligt. Lagtexten skulle formuleras på ett sådant sätt att likställighetsbestämmelser inte skulle behövas (prop. 2010/11:165 s. 297).

En likställighetsbestämmelse som inte bedömdes behöva en motsvarighet i SFL var 1 kap. 4 § andra stycket 2 skattebetalningslagen (1997:483), SBL. Enligt den bestämmelsen likställdes med skatt ett belopp som betalats tillbaka till den skattskyldige men som på grund av ett senare

beskattningsbeslut skulle betalas in igen till Skatteverket
(SOU 2009:58 s. 861 ff.).

Om den bestämmelsen uttalades bl.a. följande. I skattekontosystemet är huvudprincipen att om en avstämning av skattekontot visar att det finns ett överskott på kontot ska överskottet återbetalas under förutsättning att överskottet inte kan komma att behövas för att betala skatt. Grunden för ett överskott kan variera. Överskott kan t.ex. grundas på ett beslut om överskjutande ingående mervärdesskatt, en slutskatteberäkning eller ett omprövningsbeslut eller ett beslut av domstol. Vad likställighetsbestämmelsen i 1 kap. 4 § andra stycket 2 SBL avser är fall där belopp återbetalats på grund av att skattekontot visat överskott men där det beslut som överskottet grundade sig på senare ändras till nackdel för den skatt- eller avgiftsskyldige. Det belopp som ska betalas till följd av ändringen ska enligt bestämmelsen likställas med skatt. Frågan är om det behövs för att förfarandet ska fungera. Om det beslut som överskottet grundade sig på avsåg skatt bör ändringar av beslutet också anses avse skatt. En betalningsskyldighet som uppkommer till följd av att t.ex. ett beslut om slutlig skatt eller ett beslut om mervärdesskatt ändras avser givetvis skatt. Den som ändringen gäller ska betala skatt. Att det ursprungliga beslutet, dvs. det som låg till grund för överskottet, lett till en återbetalning gör inte att betalningsskyldigheten avser något annat än skatt (SOU 2009:58 s. 867).

Av den efterföljande propositionen framgår att regeringen delade utredningens bedömning om vilka likställighetsbestämmelser som kunde slopas i den nya skatteförfarandelagen (prop. 2010/11:165 s. 299–300).

Kammarrättens bedömning

Kammarrätten bedömer inledningsvis att införandet av SFL inte innebar att möjligheterna till anstånd, såvitt nu är av intresse, begränsades mot vad som

tidigare gällde enligt SBL. Reglerna skulle enligt förarbetena snarare bli mer generösa (prop. 2010/11:165 s. 668).

Med hänsyn till anständslagstiftningens ordalydelse och syfte, och särskilt med beaktande av de uttalanden om likställighetsbestämmelser som kammarrätten redogjort för ovan, anser kammarrätten att överskjutande ingående mervärdesskatt som ska återbetalas till Skatteverket, med anledning av ett tvistigt beslut, ska likställas med skatt att betala. Det innebär att anstånd med denna enligt 63 kap. 4 och 5 §§ SFL kan beviljas om övriga förutsättningar för anstånd är uppfyllda.

Skatteverket har, vad gäller anstånd enligt såväl 63 kap. 4 § som 5 §, avslagit bolagets begäran med motiveringen att det inte finns någon skatt att betala. Kammarrätten bör inte som första instans pröva om övriga förutsättningar för anstånd enligt dessa bestämmelser är uppfyllda. De överklagade besluten och förvaltningsrättens dom ska därför upphävas och målen återförvisas till Skatteverket för fortsatt handläggning.

Ersättning för kostnader

Den som i ett mål har haft kostnader för ombud eller annat som denne skäligen har behövt för att ta till vara sin rätt har, efter ansökan, rätt till ersättning om den sökandes yrkanden i målet bifalls helt eller delvis, om målet avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen eller om det finns synnerliga skäl för ersättning. Det framgår av 43 kap. 1 § och 5 § 1 SFL.

Målen avser en fråga som är av betydelse för rättstillämpningen och bolaget får, trots att målet återförvisas till Skatteverket, till viss del anses ha vunnit bifall till sin talan. Bolaget har därmed rätt till ersättning för kostnader i den mån dessa har varit skäligen påkallade för att ta tillvara bolagets rätt.

Bolaget yrkar ersättning för kostnader för ombud i kammarrätten med 13 500 kr avseende fem timmars arbete. För ombudskostnader i förvaltningsrätten yrkar bolaget ersättning med 5 400 kr avseende två timmars arbete. Beloppen är exklusive mervärdesskatt.

Kammarrätten anser att kostnaderna för ombud, med hänsyn till målens karaktär och svårighetsgrad, har varit skäligen påkallade för att ta tillvara bolagets rätt. Bolaget ska därför beviljas ersättning för kostnader med sammanlagt 18 900 kr.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B (formulär 3).

Annica Lindblom
lagman
ordförande

Margareta Krüll
kammarrättsråd

Sara Holmström
tf. assessor
referent

/Victoria Wihlborg
föredragande jurist